ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.7.2008
SEC(2008) 2119

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

που συνοδεύει την

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί συστήματος κοινοτικού οικολογικού σήματος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

{COM(2008) 401 τελικό}
{SEC(2008) 2118}

Περίληψη

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού για το οικολογικό σήμα[1], το σύστημα οικολογικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το οποίο θεσπίστηκε το 1992, πρέπει να επανεξεταστεί και, στη συνέχεια, η Επιτροπή οφείλει να προτείνει κατάλληλες τροποποιήσεις του κανονισμού.

Γενικός στόχος του συστήματος είναι να ενθαρρύνει την αειφόρο παραγωγή και κατανάλωση προϊόντων και την αειφόρο παροχή και χρήση υπηρεσιών, καθορίζοντας σημεία αναφοράς για τις καλές περιβαλλοντικές επιδόσεις. Το οικολογικό σήμα αναμένεται να προβάλλει, κατευθύνοντας τους καταναλωτές προς αυτά, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στα εν λόγω σημεία αναφοράς σε σύγκριση με άλλα της ίδιας κατηγορίας. Το σύστημα οικολογικού σήματος πρέπει επίσης να μπορεί να αξιοποιηθεί ως αναπόσπαστο και αποτελεσματικό τμήμα του ευρύτερου πλαισίου πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή, συνδεόμενο στενά με άλλα μέσα, όπως είναι οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις, το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό.

Η διαδικασία επανεξέτασης του οικολογικού σήματος και εκτίμησης των επιπτώσεων άρχισε τον Φεβρουάριο του 2002 με την έναρξη μεγάλης κλίμακας μελέτης για την αξιολόγηση του οικολογικού σήματος[2]. Πέραν της επανεξέτασης, πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίες κορυφώθηκαν με δημόσια διαβούλευση μέσω του Διαδικτύου στις αρχές του 2006. Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων αυτών κατέδειξαν σαφέστατα την ανάγκη να επέλθουν σημαντικές αλλαγές στον κανονισμό περί οικολογικού σήματος. Από την εκτίμηση επιπτώσεων προκύπτει ότι το ισχύον σύστημα αδυνατεί να επιτύχει τους στόχους του, επειδή το σήμα δεν είναι ευρέως γνωστό και έχει υιοθετηθεί σε μικρό βαθμό από τη βιομηχανία, μεταξύ άλλων λόγω υπέρμετρα γραφειοκρατικών διαδικασιών και διαχείρισης.

Στην παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζονται τρεις βασικές δυνατότητες επιλογής, καλούμενες μακροεπιλογές: διατήρηση της υφιστάμενης προσέγγισης, σταδιακή κατάργηση του συστήματος ή τροποποίηση του συστήματος. Εντός της τελευταίας επιλογής, εξετάζονται ορισμένες μικροεπιλογές, οι οποίες στη συνέχεια θεωρούνται ως δέσμη μέτρων που αντιπροσωπεύουν τις βέλτιστες τροποποιήσεις του συστήματος. Μετά την ανάλυση των επιπτώσεων, προκρίθηκε η τελευταία επιλογή. Κατόπιν αυτού, προτείνεται η ακόλουθη δέσμη μέτρων για την τροποποίηση και απλούστευση του συστήματος:

- κατάστρωση του κανονισμού κατά τρόπο ώστε να εναρμονίζεται καλύτερα με τις λοιπές δράσεις της Επιτροπής για την προώθηση της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης·
- διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του σήματος·
- θέσπιση μέτρων για την ενθάρρυνση της εναρμόνισης με άλλα συστήματα οικολογικής σήμανσης: χρησιμοποίηση των κριτηρίων χορήγησης του οικολογικού σήματος της ΕΕ ως πρότυπου για άλλα οικολογικά σήματα, ταχεία διαδικασία θέσπισης κριτηρίων που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων οικολογικού σήματος·

---

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1980/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2000 περί αναθεωρημένου κοινοτικού συστήματος απονομής οικολογικού σήματος (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/pdf/regulation/001980_el.pdf)

[2] http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/revision_en.htm

- αύξηση των κατηγοριών προϊόντων / επιτάχυνση της εκπόνησης κριτηρίων·
- καθιέρωση υποδείγματος για τα έγραφα κριτηρίων ώστε να είναι πιο εύχρηστα·
- ενσωμάτωση κατευθυντήριων γραμμών για πράσινες δημόσιες συμβάσεις στην εκπόνηση κριτηρίων·
- απλούστευση των διαδικασιών εκτίμησης και εξακρίβωσης και κατάργηση του ετήσιου τέλους·
- αξιολόγηση των αρμοδίων φορέων από ομοτίμους,
- τόνωση της προώθησης στην αγορά.

Αναμένεται εύλογα ότι η ανωτέρω τροποποίηση και απλούστευση του συστήματος θα οδηγήσει, αφενός μεν σε σημαντική αύξηση του αριθμού των εταιρειών που χρησιμοποιούν το σήμα και, κατ' επέκταση, στην αύξηση των προϊόντων με οικολογικό σήμα που κυκλοφορούν στην αγορά, αφετέρου δε, στην αύξηση του αριθμού των καταναλωτών που γνωρίζουν τα προϊόντα με οικολογικό σήμα και είναι διατεθειμένοι να τα αγοράσουν, καθώς και στην ευρύτερη χρήση των κριτηρίων χορήγησης του οικολογικού σήματος της ΕΕ στις δημόσιες συμβάσεις. Το οικολογικό σήμα θα ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των πολιτικών ιθυνόντων – ιδίως στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή – και θα αποτελεί χρήσιμο σημείο αναφοράς και εργαλείο πληροφόρησης σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των προϊόντων και υπηρεσιών.

Οι οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του συστήματος θα εξαρτηθούν από την επιτυχία του οικολογικού σήματος, η οποία με τη σειρά της εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τον βαθμό συντονισμού του συστήματος με άλλα μέσα άσκησης πολιτικής που στοχεύουν στην προώθηση της καινοτομίας ως προς τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των προϊόντων στη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Στις επικείμενες δράσεις της Επιτροπής για την αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή θα εξεταστούν τρόποι συνεκτικής και συντονισμένης χρήσης ενός φάσματος μέσων άσκησης πολιτικής για τα προϊόντα, ώστε να μεγιστοποιηθεί η συνολική τους προωστική επίδραση τόσο στην καινοτομία όσο και στις πωλήσεις των προϊόντων με τις καλύτερες επιδόσεις. Δεδομένου ότι το οικολογικό σήμα εντάσσεται στην εν λόγω δέσμη μέσων, οι επιπτώσεις του θα πρέπει να κριθούν ως μέρος της.

Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, καθώς πρόκειται για προαιρετικό μέσο, ένα τροποποιημένο οικολογικό σήμα μπορεί να αποφέρει καθαρό όφελος για την οικονομία της ΕΕ και να ενισχύσει τόσο τον ανταγωνισμό όσο και την ανταγωνιστικότητα. Συνεπώς, το οικολογικό σήμα συνάδει με τις απαιτήσεις της αγοράς και, χάρη στην απλουστευμένη προσέγγιση, αποτελεί υπόδειγμα μέσου άσκησης πολιτικής στο οποίο τηρείται η αρχή της «βελτίωσης της νομοθεσίας».